

STAUROS

Č. 25 december 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Možno si spomeniete na známy kazateľský príklad. Hovorí o jednej chudobnej rodine, ktorá sa v ťažkých časoch rozhodla odísť za vidinou lepšieho života do Ameriky. Keďže boli chudobní, trvalo dlho, kým získali peniaze na lístky na loď. Keď konečne prišiel ich vytúžený odchod, otec rodiny zahlásil: „Počas celej plavby sa budeme uskrupňovať, keďže nemáme veľa peňazí, budeme jesť len to, čo sme si zabalili na cestu. Ale v posledný deň plavby to roztočíme. Pozvem vás do tej luxusnej reštaurácie.“ A tak aj bolo. Rodina žila týždne na svojich skromných zásobách a posledný deň išli do reštaurácie na slávnostný obed. Jedlo bolo výborné, obsluha veľmi príjemná. Dokonca ich prišiel pozdraviť aj samotný kapitán lode slovami: „Konečne ste medzi nás prišli. Aj sme sa čudovali, prečo sa nestravujete s nami.“ Otec rodiny vysvetlil ich finančnú situáciu. Kapitán na to len rozpačito povedal: „Ale strava v reštaurácii bola v cene lístka.“

Tento príklad chce vyjadriť prekvapenie nás kresťanov, keď raz zistíme, čo všetko sme si mohli dovoliť počas plavby životom. Čo všetko bolo zahrnuté v cene nášho „krstného listu“. Lebo už svätý Pavol hovorí, že kresťanstvo je vo svojej podstate *all-inclusive*. Poznáte tú jeho vetu v liste Rimanom: „*Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?*“ (Rim 8, 32) Sme si toho vôbec vedomí? V oblasti biológie sme možno počuli, že vraj my ľudia využívame len 10 % mozgovej kapacity. Niektorí vedci tvrdia, že je to mýtus. Vraj využívame celú kapacitu. Prečo potom nejdeme naplno aj v oblasti kapacity viery? Prečo som kresťanom len na polovičný, štvrtinový či osminový úväzok?

Hľadáme odpoveď pomocou evanjelia Nedele praotcov. (Lk 14, 16-24) Je dobré poznať alebo pripomenúť jeho kontext. Pán Ježiš prijal pozvanie popredného farizeja na obed. Je sobota. Všetky oči sú na ňom. Otestujú ho. Priam podstrčia chorého človeka a sledujú, či ho Pán Ježiš v sobotu uzdraví. A On to urobí. Nálada na hostine sa razom zmení. Toto nemal robiť. Na to ich Pán Ježiš „sfúkne“ za to, že bažia po prvých miestach. Akoby toho nebolo dosť, povie domácemu, že pozval nesprávnych hostí. Mal vraj pozvať chudobných, mrzákov, slepých... Atmosféra sa zahustila. Nieкто ju chce odľahčiť, a tak povie prípitok: „*Blahoslavení, kto bude jesť chlieb v Božom kráľovstve.*“ (Lk 14, 15) Možno so strojeným

úsmevom čakal, že sa napätie uvoľní. Opak je však pravdou. Kristus ešte pritvrdí a povie podobenstvo. Aby sme sa v ňom spoznali. Lebo toto podobenstvo nie je iba o tých druhých. Nie je iba o židoch, ktorí neprijali Ježiša ako Krista. Toto podobenstvo je o mne. O kresťanovi, ktorý sa stravuje takmer výlučne „zo svojich zásob“. Ako ináč by sme si vysvetlili nezmyselné výhovorky pozvaných hostí. Kto kúpi pole a nepozrie si ho predtým? Kto kúpi voly a nevyskúša ich vopred? A do tretice. Keď sa človek oženil, nemusel ísť rok do vojny. Ale nie na hostinu... A keď k tomu pridáme aj skutočnosť, že v tom čase bolo zvykom pozývať dvakrát. Najprv išla prvá pozvánka. Ak človek ju človek prijal, rátal sa medzi pozvaných. Druhé pozvanie bolo už len akési avízo: Párty je pripravená. Podťe na oslavu! Prečo teda výhovorky hostí, ktorí už raz pozvanie prijali?. Prečo si to medzitým rozmysleli? Mňa nezaujímajú výhovorky, mňa oveľa viac zaujíma dôvod. Prečo? A rovnaká otázka iným smerom. Prečo to tí chudáci a mrzáci prijali? Podľa mňa preto, lebo boli hladní. Tí, čo odmietli mali svoje zásoby.

Všimnime si nenápadnú poznámku. Pán, ktorý pozýval na večeru, dal svojmu sluhovi zvláštnu inštrukciu: „*Vyjdi na cesty a k ohradám a donúť vojsť všetkých, aby sa mi naplnil dom.*“ (Lk 14, 23) Ako si to vysvetliť? Nie je naša viera o dobrovoľnosti a slobodnej odpovedi človeka na pozvanie Boha? Boli momenty v dejinách Cirkvi, keď sa to chápalo nesprávne. Napr. sv. Augustín si túto stať vysvetľoval ako možnosť doslova donútiť človeka do kresťanstva. Ale my vieme, že to nefunguje. Čo človeka skutočne donúti, je vedomie a presvedčenie, že nikto iný a nič iné mu už nedokáže pomôcť. Nič neutíši ten hlad, nepokoj, biedu vo mne, iba Boh. A práve tu sme pri odpovedi na otázku, prečo žijem alebo nežijem kresťanstvo all-inclusive. Problémom sú naše „vlastné zásoby“. Žiť kresťanstvo all-inclusive znamená ale robiť také skutky, aké robil Ježiš Kristus. Znamená mať také isté zmýšľanie ako On. Pápež František to nedávno diagnostikoval moderným jazykom, keď povedal, že pod vplyvom súčasných technológií zvykneme vyjadrovať svoje sympatie k nejakým informáciám, udalostiam, osobám vo forme tzv. „lajkov“. Niečo sa mi páči, tak to „lajknem“. Ale často je to len povrchná náklonnosť. A akoby sme si to prenášali aj do duchovnej oblasti. Aj tam „lajkujeme“. Ale keď prituhne, a vyžaduje sa moje konanie, konkrétne skutky, odskočíme. Kresťan ale nie je pozvaný dávať lajky, ale hovoriť Bohu Amen! – nech sa tak stane! Božie pozvanie, jeho požehnanie, odpustenie a láska stále platia. Platí aj moje *Amen*?

Z BRATISLAVY DO PRIEVIDZE

Po roku pôsobenia v našej farnosti bol o. Jozef Durkot ustanovený za správcu gréckokatolíckej farnosti v Prievidzi. Hoci farnosť existuje už takmer trinásť rokov, doteraz bola vždy spravovaná kňazom, ktorý dochádzal zo susednej farnosti. Zároveň bol dekrétom vladyku Petra uvoľnený z duchovnej správy tejto farnosti o. Mgr. Igor Cingel, ktorý spravoval farnosť „*exccurendo*“ od jej vzniku, pričom dochádzal z Trenčína.

Slávnosť uvedenia nového správcu farnosti Prievidza o. J. Durkota sa konala v nedeľu 8. decembra 2019 pri sv. liturgii o 15:00 hod. v tamojšom mariánskom chráme. V zastúpení vladyku Petra, uviedol nového správcu farnosti do úradu protosynkel eparchie o. Vladimír Skyba. Pri tejto príležitosti sa tiež konalo kánonické prevzatie farnosti.

Gréckokatolícka farnosť sv. Sedmopočetníkov v Prievidzi vznikla 15. januára 2008. Sväté liturgie sa v Prievidzi pravidelne začali sláviť 1. júla 2007. Prievidza bola od 1.7.2007 do 15.1.2008 – filiálkou gréckokatolíckej farnosti Trenčín. Od 15.1.2008 je samostatnou farnosťou, ale bola v správe zo sídla v Trenčíne.

Nový správca farnosti bude teda prvým kňazom, ktorý bude trvalo bývať v Prievidzi, pričom eparchii sa podarilo zabezpečiť pre kňaza priestory na bývanie a pre farskú kanceláriu. Vyprosujeme v modlitbách novému správcovi o. Jozefovi i všetkým farníkom v Prievidzi plnosť milostí Svätého Ducha a silný príhovor patrónov farnosti sv. Sedmopočetníkov – Cyrila, Metoda, Klimenta, Nauma, Sávu, Gorazda a Angelára.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 16. - 22. 12. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Lucia
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	sv. otcov, 3. hlas, 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) <i>s udelením nižších svätení</i> 15:00 <i>Začiatok vysluhovania sv. spovede</i> 17:00 Večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 23. – 29. 12. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Štefan
Utorok	<i>Predvečer Narodenia Pána</i> 8:00 Kráľovské hodinky 14:30 Sv. liturgia s večierňou 21:30 Veľké povečerie, lítia
Streda	<i>Narodenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Štvrtok	<i>Zbor Presvätej Bohorodičky</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Piatok	<i>Svätého prvomučeníka a archidiakona Štefana</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	Po Kristovom narodení, 4. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V nedeľu 15. 12. 19 vyhlásil vladyka Peter Rusnák operatívnu zbierku na pomoc obetiam požiaru obytného domu v Prešove. Vopred ďakujeme za prejavenú solidaritu.
- Vo štvrtok, 19. 12. 19 o 18. 30 hod. bude v našom chráme vianočný koncert nášho chrámového zboru Kyrillomethodeon. Srdečne pozývame!
- V nedeľu, 22. 12. 19 vladyka *Peter Rusnák* udelí nižšie svätenia kandidátom Michalovi Janočkovi a Petrovi Sahajdovi o 10. 30 h., pred začiatkom sv. liturgie.
- V nedeľu, 22. 12. 19 budeme v našom chráme vysluhovať sviatosť zmierenia pri príležitosti nadchádzajúcich sviatkov. Začneme spoločnou modlitbou o **15. 00 h.**
- V stredu, **25. 12. 18** budeme sláviť prikázaný sviatok **NARODENIE PODĽA TELA NÁŠHO PÁNA, BOHA A SPASITEĽA JEŽIŠA KRISTA.** Vo štvrtok, **26. 12. 19** bude prikázaný sviatok **Zbor presvätej Bohorodičky.** Bohoslužobný poriadok bude ako v nedeľu.
- V deň sviatku Narodenia Pána, **25. 12. 19** sa znova predstavia deti našej farnosti krátkou vianočnou scénkou so začiatkom o 10. 30 h. Touto aktivitou sa opäť zapojíme do koledovania Dobrej noviny, ktorá pomáha chudobným deťom na africkom kontinente. Po sv. liturgiách bude myrovanie, ktoré bude zbierkou na tento účel. Tento rok je krajinou podpory Keňa.
- Mládež v našej farnosti pripravuje ďalší ročník plesu, ktorý bude opäť v UPeCe Mlynská Dolina v sobotu, 1. 2. 2020. Prosíme o pomoc vo forme spolupráce pri organizácii plesu. Predaj lístkov prebieha po nedeľných sv. liturgiách. Prvých 50 lístkov je za zvýhodnenú cenu 30 €, ostatné stoja 35 €/kus. Deti majú vstup zdarma.
- Špeciálne pre našu farnosť sme znova pripravili **nástenný kalendár na rok 2020**, tentoraz opäť s umeleckými fotografiami nášho veriaceho *Timoteja Križku*. Na zhotovení kalendára sa opäť podieľal dizajnér, náš veriaci *Lubomír Michalko ml.* a jeho manželka Terézia.
- Na farskom úrade si môžete zakúpiť aj vianočné oblatky z gréckokatolíckej farnosti zo Sečoviec za príspevok 1 € za balenie. V ponuke je ešte knižný kalendár Spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2020 za príspevok 3 €.
- Pozývame deti z našej farnosti zapojiť sa do akcie **Deti deťom.** Počas Vianoc budú môcť priniesť darček do chrámu pod stromček. Darované darčeky pošleme prostredníctvom sestier služobníc deťom na Ukrajinu do oblasti sužovanej vojnovými nepokojmi.
- **Pôstna disciplína:** Zdržanlivosť od mäsa s pôstom je v deň pred Narodením a Bohozjavením Pána, teda **v utorok, 24. 12. 19.** V nedeľu, **5. 1. 20 platí zdržanlivosť od mäsa, ale nie je pôst. (Pozor: Nezamietať zdržanlivosť s pôstom!)** *Zdržanlivosť* znamená nejest' vymenované pokrmy, a to vrátane jedál, ktoré ich obsahujú. *Zdržanlivosť* zaväzuje od 7. roka veku do telesnej smrti. *Pôst* znamená nejest'; pripúšťa sa však najviac dvakrát za deň malé občerstvenie (*trocha jedla*) a najviac raz za deň sa najest' dosýta, najlepšie po večernej bohoslužbe, respektíve po 15. hodine. Pôst zaväzuje od 14. do 60. roka veku. Pôst a zdržanlivosť nezaväzujú chorých ľudí, tehotné a dojčiace ženy, ďaleko cestujúcich (*myslí sa aspoň 4 hodiny cesty*), ťažko pracujúcich a spoločne sa stravujúcich bez možnosti výberu.

ĎAKUJEME

- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
  - rod. Mockovej a Mojžešovej (7. 12. 19) rod. Ďukovej a Porhinčákovej (14. 12. 19)
  - 21. 12. 19** upratuje: rod. Susla a Žačiková
  - 28. 12. 19** upratuje spoločenstvo Modlitby matiek

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717